

Hudební výchova 4. ročník

27. prezentace

- **Opakování not, pomílk a dynamických znamének**
- **Život Bedřicha Smetany, jeho opery**
- **Sbor dětský, mužský, ženský a smíšený (ukázky - poslech)**

Hlasové desatero

- 1) Dbej na správné držení těla.
- 2) Dýchej vědomě a prováděj dechová cvičení.
- 3) Před „použitím“ hlasivky probud.
- 4) Prováděj hlasová cvičení.
- 5) Vždy hlídej přirozenou barvu i sílu svého hlasu.
- 6) Mluv i zpívej s důkladnou artikulací.
- 7) Užívej pestře intonace, tempa a pauz.
- 8) Hlasivky netrap v horku, v zimě nebo v nemoci.
- 9) Procvičuj zpěv a řeč pokaždé, když máš příležitost.
- 10) Po delším zpěvu nechej své hlasivky

Dechové cvičení (2-3 min.)

Dechové cvičení

Děti se rovně posadí, jednu ruku si položí na hrud' , druhou na břicho. Před začátkem cviku výdech. Cvičení rozdělíme na tři doby: první doba předklon, druhá doba – výdrž, třetí doba – vzpřim. Při předklonu vdechujeme, na druhou dobu zadržíme dech, na třetí dobu vypouštíme- zároveň s prováděním pohybu. Vdech musí být mimovolný, nesmí to být schválně nabíráni vzduchu. Zadržení je zatím okamžík klidu, vzduch, který při předklonu vnikl do plic, naplňuje zdánlivě břicho – to zjistí ruka na břicho položená. Ruka na hrudi zjišťuje, že dech vůbec nenaplňuje horní část hrudi, ale umíšťuje se dole. Výdech začíná současně s pohybem vzprímení a trvá tak dlouho jako tento pohyb. Každou ze tří etap cviku rozdělíme na tři doby. Tím dostaneme klidný, pozvolný postup cviku, chvíle zadržení je zdůrazněna. Vdechujeme nosem a pootevřenými ústy zároveň.

Jazykolam:

KMOTŘE PETŘE, NEPŘEPEPŘI TOHO VEPŘE.

- a) Přečti jazykolam.
- b) Budeme zrychllovat tak, abychom na jeden nádech řekli větu vícekrát – samozřejmě srozumitelně.

Hlasové cvičení

Ve slabikách střídáme samohlásky. Postupujeme po půltónech.

Zapni zvuk, opakuj každý takt.

The musical notation is presented in three staves, each with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The first staff contains two measures: "kukukuku ku" followed by a rest. The second staff contains one measure: "ne --- ne". The third staff contains two measures: "ja --- ja" followed by a rest. The notes are eighth notes, and the rests are quarter rests.

Opakování- úkol

1. Co k sobě patří? Přiřaď správné názvy k uvedeným notám i pomlkám. Přiřaď správnou číslici k notě i pomlce podle jejich délky trvání.

nota celá   nota osminová   nota půlová   pomlka osminová   noty osminové   pomlka čtvrt'ová

4   2   1   4 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ 2   1   1 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$

2. Je to správně?: Při pomlkách zpíváme, hrajeme. ANO NE

(kroužkuj správnou odpověď)

Při notách mlčíme, nehrajeme. ANO NE

Opakování - řešení

1. Co k sobě patří? Přiřaď správné názvy k uvedeným notám i pomlkám. Přiřaď správnou číslici k notě i pomlce podle jejich délky trvání.

A musical staff with a treble clef and four measures. The first measure has a note, a note, a rest, a fermata, a note, and a note. The second measure has a rest, a rest, a fermata, a note, and a note. The third measure has a note, a note, a rest, a fermata, a note, and a note. The fourth measure has a note, a note, a rest, a fermata, a note, and a note.

noty osminové	nota celá	pomlka osminová	nota osminová	nota půlová	nota čtvrt'ová
$\frac{1}{2}$	4	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	2	1
pomlka celá	pomlka půlová	pomlka čtvrt'ová	nota osminová	nota čtvrt'ová	
4	2	1	$\frac{1}{2}$	1	

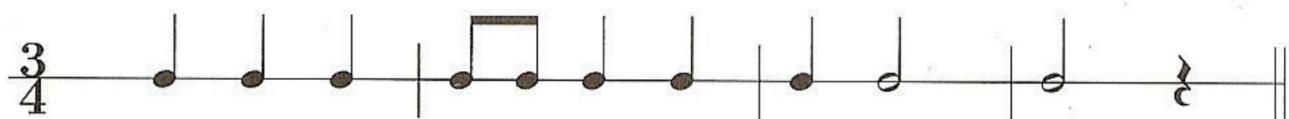
2. Je to správně?: Při pomlkách zpíváme, hrajeme. ANO **NE**
(kroužkuj správnou odpověď)

Při notách mlčíme, nehrajeme. ANO **NE**

1. Tleskej (hrej na rytmický nástroj) a počítej:

Úkoly

2. Známe i dynamická znaménka. Co znamenají? Přesuň názvy k dynamickým znaménkům. Předveď na říkance.

f forte slabě

mf piano silně

p mezzoforte
/mecoforte/ středně silně

Kdo ji zná?

Jde světem, cesta, necesta...
Jak je to možné propána,
že jedna česká nevěsta
tolikrát byla prodána?

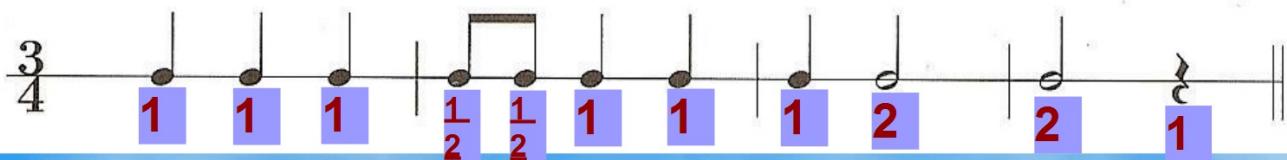
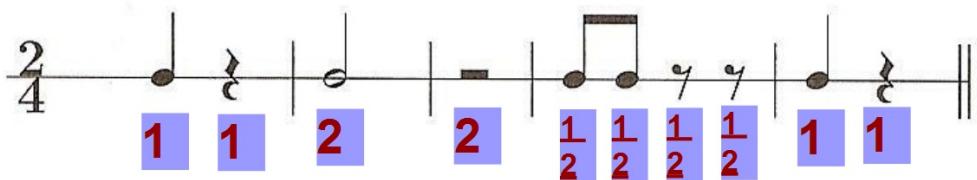
Opera:.....

Od:.....

(Jiří Havel)

1. Tleskej (hrej na rytmický nástroj) a počítej:

Řešení

2. Známe i dynamická znaménka. Co znamenají? Přesuň názvy k dynamickým znaménkům. Předveď na říkance.

f forte silně

mf mezzoforte /mecoforte/ středně silně

p piano slabě

Kdo ji zná?
Jde světem, cesta, necesta...
Jak je to možné propána,
že jedna česká nevěsta
tolikrát byla prodána?
Opera: PRODANÁ NEVĚSTA
Od: BEDŘICHA SMETANY
(Jiří Havel)

Bedřich Smetana (1824 - 1884)

odkaz-životopis

Narodil se v Litomyšli jako sládkův syn (sládek je osoba, která dohlíží na správný postup při vaření piva). Od dětství se učil hře na klavír. V šesti letech vystupoval poprvé na koncertě. Studoval v Havlíčkově Brodě, v Praze a v Plzni. V r. 1843 odchází Smetana do Prahy, kde se věnuje studiu hudby. Je vynikajícím klavírním virtuosem. V roce 1857 odchází do Švédska, kde se stává ředitelem a dirigentem hudební společnosti. Po několika letech se vrací do Prahy, kde skládá a účastní se hudebního života.

Bedřich Smetana

Ukázka z opery
Prodaná nevěsta
- Věrné milování

Bedřich Smetana psal opery. OPERA = zpívaná divadelní hra.
Po úspěchu svých prvních oper Braniboři v Čechách a Prodaná nevěsta se stal kapelníkem Prozatímního divadla a pro toto divadlo složil další opery - Dalibor, Dvě vdovy, Hubička, Tajemství, Čertova stěna. Pro nově vznikající Národní divadlo napsal operu Libuše. Po ztrátě sluchu Smetana skládá dále a vytváří nádherná díla (např. cyklus šesti symfonických básní Má vlast). Po další těžké chorobě B. Smetana 12. 5. 1884 v Praze umírá.

Prozatímní divadlo

- historie

Národní divadlo - historie

Pouštění draků

Jeden, druhý, třetí
vzhůru draci letí.
Smějí se jim ptáci:
Kampak, páni draci?

I ten sprýmař letadlo
za bříško se popadlo:
Kdo dřív milý draku,
až tam do těch mraků?

Hned bych přijal sázku,
kdyby nedržel mě dole
Honzik na provázku.

Jan Čarek

1. Přečtěte si společně básničku **Pouštění draků:**

2. První sloku budou číst **chlapci**, druhou **děvčata**, třetí všichni **společně**.

Právě jste básničku přečetli **sborově**. Sborově můžeme i zpívat.

SBOR = je vokální těleso s větším počtem pěvců. **Vokální = zpívaná** (latinsky vox = hlas). Sbor může být **dětský, mužský, ženský a smíšený**. Pustíme si ukázky (klik na obrázky - odkazy):

Zápis do sešitu

Bedřich Smetana (1824 v Litomyšli - 1884 v Praze)

Klavírní virtuos, psal polky a opery. Napsal opery: Braniboři v Čechách, Prodaná nevěsta Dalibor, Dvě vdovy, Hubička, Tajemství, Čertova stěna. Pro nově vznikající Národní divadlo napsal operu Libuše. Po ztrátě sluchu napsal cyklus šesti symfonických básní Má vlast.

OPERA = zpívaná divadelní hra.

SBOR je zpěv (vokál) s větším počtem pěvců.

Sbor může být dětský, mužský, ženský a smíšený.

Úkol pro rychlíky: Vyber si obrázek a nakresli sbormistra. Sbormistr je dirigent pěveckého sboru.

Seznam použitého materiálu

- Hudební výchova 4 – učebnice pro 4. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Metodický průvodce učebnicí Hudební výchova 4 pro 4. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Hudební výchova pro 4. ročník základní školy. Nakladatelství SPN.
- Vlasta Beilová. Barevné cinkání s obrázky Miloše Nesvadby. První krůčky do světa hudby. Nakladatelství MUSIC DISTRIBUCE.
- Nauč mě písničky. Nakladatelství AXIÓMA Praha.
- Náměty pro tvořivé vyučování na 1. stupni ZŠ – RAABÍK
- CD RAABE – Hudební nástroje – Emil Hradecký
- Hudební nástroje – Doprovodný text k CD Hudební nástroje –RAABE
- Hudební nástroje – Obrazový materiál k CD Hudební nástroje – RAABE
Program ActivInspire - Studio - knihovna prostředků
- *Internetové stránky GOOGLE :*
http://cs.wikipedia.org/wiki/Bed%C5%99ich_Smetana
http://cs.wikipedia.org/wiki/Prozat%C3%ADmn%C3%AD_divadlo
<http://www.youtube.com/watch?v=xjl8nvUqlFo&feature=related>
http://cs.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1rodn%C3%AD_divadlo
<http://www.youtube.com/watch?v=dPL5USUzRbU>
<http://www.youtube.com/watch?v=YAyTJ0GcsYY&feature=fvst>
http://www.youtube.com/watch?v=iqrFom_fjY
<http://www.youtube.com/watch?v=LEOkB9f2WZs>

